

NOVEMBER 2022

NEWSLETTER

ŠTÁTNA VEDECKÁ KNIŽNICA V BANSKEJ BYSTRICI

DO POZORNOSTI ČITATEĽOM

Milí naši čitatelia a návštevníci!

V mesiaci novembri prichádzame s našim Newsletterom Štátnej vedeckej knižnice v Banskej Bystrici v atmosfére poletujúceho, padajúceho lístia (preto sa stretávame aj s poetickým názvom listopád) s programovou ponukou podujatí, ktoré chcú potešiť našich používateľov a návštevníkov.

Hoci je november mesiacom chladnejším, veríme, že v priestoroch knižnice sa budete cítiť útulne a komfortne. V ponuke knižných novínok spracovaných kolegyňou Michaelou Törökovou nájdete v oblasti náučno-populárnej ako aj odbornej literatúry tú svoju knihu, ktorá po prelistovaní zaujme a zatúžite si ju požičať z našej knižnice domov. Program na mesiac november je bohatý a prináša od výstav, cez spomienkové podujatia, Cestovateľský klub až po podujatia v rámci Týždňa vedy a techniky mnoho zaujímavostí, ktoré návštevníkov zaujmú a veríme, že aj obohatia o nové vedomosti a poznanie. Naši kolegovia a partneri, s ktorými podujatia v spolupráci realizujeme, chcu odovzdať výsledky svojej práce na vysokej odbornej úrovni. Zároveň sa tešíme zo spokojnosti každého čitateľa, ktorý nájde v našej knižnici všetko, čo potrebuje k svojmu štúdiu, vzdelávaniu, či oddychu.

Navštívte nás, nájdite si chvíľu na prehliadku našich výstav, zúčastnite sa na niektorom z podujatí. Strávte s nami zmysluplne čas.

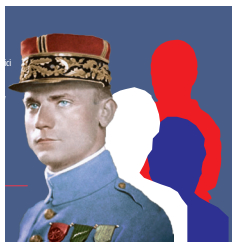
Vaši knihovníci „z ešvékáčky“

PODUJATIA

MILAN RASTISLAV ŠTEFÁNIK A TÍ ČO HO NASLEDOVALI

prednáška PhDr. Slavomíra Micháleka
k výročiu ukončenia I. sv. vojny
Kontaktná osoba: Mgr. Monika Danková, PhD.,
048/4710778
7. november o 17.00 h
Spoločenská sála

Átrium

THURZOVSKO-FUGGEROVSKÁ SPOLOČNOSŤ BANSKOBYSTRICKÝ MEDIARSKY PODNIK A JÁN DERNESCHWAM A ČO ČÍŤAVALA ŠLACHTA

výstava
2. november – 3. december

TÝŽDEŇ VEDY A TECHNIKY V NEMECKEJ ŠTUDOVNI

Čo majú spoločné kníhtlač, Aspirín a elektrónový mikroskop?
To je predsa jasné, tieto vynálezy pochádzajú z Nemecka.
Príďte si do Nemeckej študovne rozšíriť obzory a zahrajte si náš kvíz
zameraný na vynálezy z oblasti vedy a techniky, ktoré pochádzajú z
nemecky hovoriacich krajín! Na víťaza čaká preväpovanie.
Na kvíz je potrebné si rezervovať termín na adrese katarina.
nemcova@svkbb.eu alebo nemeckastudovna@svkbb.eu.
Určené pre žiakov ZŠ a SŠ.
7. – 13. november

NEMECKÉ JAZYKOVÉ OKIENKO

Nepodarilo sa Ti pochopiť nemeckú gramatiku? Nevieš, odkiaľ
čerpať tie správne slovíčka? Si nemčinár a potrebuješ sa zlepšiť? Pre
Teba tu potom sme. Príď do nemeckej študovne, alebo si dohodni
on-line konzultáciu cez Zoom a pýtaj sa. My Ti zaručene poradíme a
odporúčime správnu knihu s cvičeniami či textami.
kontakt: nemeckastudovna@svkbb.eu
8. a 22. november o 15.00 h

KINO V KNIŽNICI

DER GEILSTE TAG / NAJKRAJŠÍ DEŇ

komédia, dráma, Nemecko 2016
Tvorivé centrum
23. november o 16.30 h

AUGUST HORISLAV KRČMÉNY, EV. KŇAZ, PUBLICISTA, HUDOBNÝ SKLADATEĽ

spomienkové podujatie k 200. výročiu narodenia hornomichovského
rodáka
prednáška PaedDr. Jana Borgulová
28. november o 17.00 h
Spoločenská sála

KAZACHSTAN

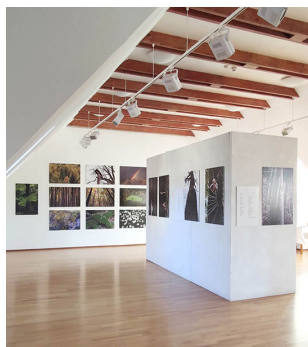
beseda v rámci cyklu Cestovateľský klub
prednáška Sultan Qamalijden
29. november o 17.00 h
Spoločenská sála

VÝSTAVY

Galéria v podkrovi

GUSTÁV HEGEDUŠ, ONDREJ NAGAJ: V LESE

fotografie a poézia
vernissáž 27. september
o 17.00 h
potrvá do 9. decembra

Historická rytina kaštieľa rodiny Radvanských v Radvani

I. poschodie

SÚŤAŽNÉ ARCHITEKTONICKO-URBANISTICKÉ NÁVRHY PRE PROJEKT OBNOVY A ROZVOJA KÚPEĽOV SLIAC

výstava
potrvá do 4. novembra

KAREL HEJCMAN: DIVADELNÝ PLAGÁT

výstava plagátov tvorby
scénografa Karla Hejcmana
9. november – 9. december

II. poschodie

ZDENKA PEEROVÁ: PAMPULÓNI

ilustrácie ku knihe M. Váleka
potrvá do 18. novembra

HUDOBNÉ ÁTRIUM

VIAC NEŽ LEN HLAS

Pocta speváckym ikonám, ktoré ovplyvnili vývoj hudobnej scény. Are-
the Franklin, Elle Fitzgerald, Édith Piaf, Leonardovi Cohenovi, Ja-
mesovi Brownovi, Barbre Streisand a mnohým ďalším je venovaná
audiovizuálna výstava s ponukou projekcií filmových dokumentov,
koncertných záznamov, životopisných filmov, hudobných nahrávok
a tematických publikácií.
2. november – 31. december

HUDOBNÝ SVET VZDIALENÝCH KULTÚR

Objavujte pestrosť zvukov a harmónií, spoznajte históriu a zvuky tra-
dičných etnických nástrojov rôznych kultúr a vzdialených hudobných
svetov. Komentovaná prehliadka s interakciou účastníkov. Návštevní-
kom sú nástroje k dispozícii v rámci otváracích hodín. Pre rezerváciu
termínu kontaktujte: hudobneatrium@svkbb.eu 048/4710744
2. november – 31. december

STÁLE VÝSTAVY A EXKURZIE V ŠVK

ŽUPNÝ DOM A JEHO „GENIUS LOCI“

turistické exkurzie do priestorov bývalého Župného domu a expozícií Literárneho a hudobného múzea pre individuálnych návštevníkov a skupiny na objednanie: exkurzie@svkbb.eu, 048/4710776

VEDA V HRAČKÁCH

Interaktívna výstava vedeckých hračiek, jednoduchých experimentov a hlavolamov, individuálni návštevníci a skupiny na objednanie: vedavhrackach@svkbb.eu, 048/4710733, Librarium

LITERÁRNE A HUDOBNE MÚZEUM

ZO ŽIVOTA PRIEKOPNÍKA SLOVENSKEJ FILMOVEJ HUDBY – ŠIMON JUROVSKÝ

výstavka k 110. výročiu narodenia hudobného skladateľa, autora baletov, spevohier, komornej, scénickej a filmovej hudby komentované prehliadky každý štvrtok o 10.00 h a 15.00 h potrvá do 20. januára výstavné priestory na II. poschodí

ZÁHRADNÍCKE NOŽNICE

príbeh predmetu Osvalda Zahradníka
www.facebook.com/LHMBB
1. november – 30. november

„SÓLO PRE... OSVALDA ZAHRADNÍKA“

výstava k 90. výročiu narodenia slovenského dramatika Osvalda Zahradníka
komentované prehliadky každý utorok o 10.00 h a 15.00 h
výstavné priestory LHM - Múzeum Domov múz
7. november – 27. január

STÁLE MÚZEJNÉ EXPOZÍCIE LHM

MÚZEUM – DOMOV MÚZ

ĽUDOVÉ HUDOBNE NÁSTROJE NA SLOVENSKU

BÁBKARSKÝ SALÓN

otvorené denne od 10.00 do 17.00 h, posledný vstup o 16.00 h.

PAMÄTNÝ DOM J. G. TAJOVSKÉHO V TAJOVE

Otvorené SEPTEMBER – JÚN: utorok – nedeľa od 9.00 – 16.00 h (potrebné dohodnúť návštevu 2 dni vopred)
JÚL – AUGUST: utorok – nedeľa od 9.00 – 12.00/13.00 – 16.00 h
kontakt: lhmbb@svkbb.eu, tel. 0905303593

PAMÄTNÁ IZBA PAVLA TONKOVIČA V PODKONICIACH

– kontaktujte Obecný úrad Podkonice, tel. 048/4187838

VEDA A ZNALOSTI. ORGANIZÁCIA. POČÍTAČOVÁ VEDA. INFORMÁCIE. DOKUMENTÁCIA. KNIHOVNÍCTVO. INŠTITÚCIE. PUBLIKÁCIE

Prolegomena. Podstata poznania a kultúry.

BALOGH, A.: [Ako študovať na vysokej škole? : príručka pre úspešnejšie štúdium](#). Bratislava : autor vlastným nákladom, 2022. 83 s. ISBN 978-80-570-3981-5

Roky na vysokej škole sú obdobím, počas ktorého disponujete relatívne veľkým množstvom energie a entuziazmu. Využite preto sladký život študentský, aby ste sa pripravili na trpký život po vysokej škole. Princípy tejto knihy sú však použiteľné pre každého, komu záleží na rozvoji svojho potenciálu a hľadá praxou overené zásady a stratégie získania vzdelania. Čítaním tejto knihy nájdete odpovede na mnohé otázky, napríklad: Ako sa pripraviť na skúšky? Ako vypracovať záverečnú prácu? Ako si správne vybrať vysokú školu? Aké sú na vysokej škole medziľudské vzťahy? Táto kniha zhŕňa okrem postrehov autora aj skúsenosti 110 študentov. Text je oživený početnými analógiami, užitočnými myšlienkami významných osobností, poznatkami zo psychológie a podobne. Preto sa z tejto knihy môže stať verný spoločník každého študenta na vysokej škole, bez ohľadu na ambície či študovaný odbor.

Knihovníctvo.

MALINIÁK, P. - NAGY, I.: [Digital humanities : nástroje sprístupňovania historického dedičstva : zborník abstraktov](#). Banská Bystrica : Štátna vedecká knižnica v Banskej Bystrici , 2022. 73 s. ISBN 978-80-8227-012-2

Zborník abstraktov je sprievodným výstupom vedeckej konferencie Digital humanities – nástroje sprístupňovania historického dedičstva konanej v Banskej Bystrici v dňoch 12. a 13. októbra 2022. Konferencia a zborník sú plánovanými výstupmi projektu SKRIPTOR. Ide o projekt APVV s názvom Inovatívne sprístupnenie písomného dedičstva Slovenska prostredníctvom systému automatickej transkripcie historických rukopisov. Riešiteľskými organizáciami zapojenými do projektu sú Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici a Štátna vedecká knižnica v Banskej Bystrici. Zborník obsahuje 16 príspevkov. Prvých 6 príspevkov je zameraných na digitalizáciu historických zbierok v rôznych inštitúciách na Slovensku, ale aj v Maďarsku a nasledujúcich 10 príspevkov sa venuje samotnému projektu Skriptor, kde jednotliví riešitelia projektu predkladajú výsledky svojho doterajšieho výskumu.

FILIZOFIA. PSYCHOLÓGIA

Psychológia.

LIEBERMAN, D.Z.: [Molekula šťastia : ako jedna chemická látka v mozgu podnecuje lásku, sex a kreativitu : a ako rozhodne o osude ľudstva](#). Bratislava : Lindeni, 2022. 294 s. ISBN 978-80-566-2923-9

Ako jedna chemická látka v mozgu podnecuje lásku, sex a kreativitu. Prečo sme posadnutí vecami, ktoré chceme a prestanú nás zaujímať vo chvíli, keď ich dosiahneme? Prečo je závislosť „absolútne logická“ pre závislého? Odpoveďou na tieto a mnohé

d'alšie otázky je jedno slovo: dopamín. Dopamín je chemická látka, ktorá si vždy pýta viac – viac vecí, viac podnetov, viac prekvapení. Pri honbe za týmto všetkým nás neodrádzajú emócie, strach ani morálka. Dopamín je dôvodom, prečo hľadáme a uspejeme, prečo objavujeme a prosperujeme. Ale aj prečo hazardujeme a mrháme.

MILKMAN, K.: [Ako sa zmeniť](#). Bratislava : Lindeni, 2022. 237 s. ISBN 978-80-56629-24-6

Oceňovaná profesorka z Wharton Business School Katy Milkman zasvätila svoju kariéru štúdiu zmeny správania. V tejto prelomovej knihe odкрýva osvedčené spôsoby, ktoré vám pomôžu stať sa človekom, ktorým túžite byť. Keď pochopíte, čo stojí medzi vami a úspechom, nájdete kľúč k dverám, za ktorými sa skrýva vaše „nové ja“. Zmeniť sa môže byť oveľa ľahšie, ako ste sa nazdávali. Ak chcete začať častejšie chodiť do posilňovne, ale cvičenie vám príde príliš náročné a nudné, žiadna aplikácia na plnenie predsavzatí vám pravdepodobne nepomôže. Ale čo keby ste pozmenili svoje tréningy tak, aby sa stali zdrojom vášho potešenia? Premeniť trápenie na zábavu je zaručenou cestou k úspechu. Kniha Ako sa zmeniť prezrádza čitateľom strategické metódy na identifikáciu a prekonávanie bežných prekážok stojacich v snahe o zmenu, ako je impulzivita, prokrastinácia a zanedbanosť. Prostredníctvom prípadových štúdií a pútavých príbehov sa naučíte: Prečo môže byť načasovanie zásadným faktorom, pokiaľ ide o zmenu. Ako premeniť pokušenie a pasivitu na tromfy v rukáve. Ako vás ovplyvňujú vyžiadané a nevyžiadané rady.

LEHRER, J.: [Ako sa rozhodujeme : ako nám neočakávané objavy neurovedy pomáhajú robiť lepšie rozhodnutia](#). Bratislava : Aktuell, 2022. 304 s. ISBN 978-80-89873-42-5

Ako sa rozhoduje ľudská myseľ? A ako sa môžeme rozhodovať lepšie? Máme sa riadiť intuíciou alebo racionálnou analýzou? Filozofi od čias Platóna vnímajú rozhodovanie ako čisto racionálny alebo emocionálny proces. Ide však o mýtus, ktorý čoraz viac naráža na ostré hrany poznatkov modernej neurovedy. Keď vedci pomocou najmodernejších neurovedeckých prostriedkov otvorili čiernu skrinku ľudskej mysle, zistili, že myseľ pracuje ako výsledok spolupráce rozumu a emócií, pričom obe tieto zložky mozgu sú nevyhnutné pre prirodzené fungovanie človeka. Uprednostnenie jednej pred druhou vedie k horším výsledkom, ako sme si pôvodne mysleli. Myslíme si, že keď si ideme kúpiť dom, racionálne zváženie všetkých premenných povedie k lepšiemu a „rozumnejšiemu“ výsledku. Výskumy však ukázali, že naše emocionálne podvedomie pozná „správnu“ odpoveď skôr, ako časti mozgu, ktoré sú zodpovedné za racionálne vyhodnotenie. Neurologické, behaviorálne a psychologické výskumy potvrdili, že racionalita ľudskeho správania je dlhodobo preceňovaný jav. Lehrer píše: „Predpoklad o racionálnom ľudskom správaní má len jeden háčik – je chybný. S tým, ako mozog funguje, nemá nič spoločné.“ Jonah Lehrer vo svojej knihe analyzuje faktory a mechanizmy, ktoré sú zodpovedné za naše rozhodovanie. Dozvieme sa napríklad, prečo príliš veľa rozmyšľania viac škodí ako prospieva, prečo by sme mali počúvať intuíciu, akú funkciu v procese rozhodovania zohráva dopamín, prečo by sme sa mali vyhýbať veľkému množstvu informácií, či ako súvisí morálka s našou emocionalitou.

SINGER, P.: [Oslobodenie zvierat](#). Bratislava : Hronka, 2022. 355 s. ISBN 978-80-89875-26-9

Témou knihy je nadvláda ľudských bytostí nad bytosťami neľudskými. Táto nadvláda spôsobuje stále obrovské množstvo utrpenia a bolesti zvierat. Boj proti nej je pre autora práve tak dôležitý, ako bol boj za mravné a sociálne otázky v minulých rokoch. Kniha inšpirovala široké celosvetové hnutie, ktoré má teraz stovky organizácií a milióny členov. Oslobodenie zvierat bolo prvou modernou prácou, ktorá obhajovala názor, že ľudia brániaci utrpeniu spôsobovanému zvieratám, nie sú iba skupinky prehánajúcich a precitlivých hysterikov. Peter Singer pri obhajobe svojho názoru detailne popisuje neospravedlniteľné bolesti, ktorými trpia zvieratá pri vedeckom, vojenskom či obchodnom výskume, a nehumánne procesy pri zaobstarávaní mäsa pre spotrebiteľov – pre tých ľudí, ktorí sa sami postavili do pozície ignorantstva reality výroby mäsa. Tá je nielen eticky neobhájiteľná, ale aj nehanebne márnotrpná.

MILLER, D.: [Misia: lepší život : obeť, zloduch, hrdina, sprievodca : prestaňte byť obeťou vo svojom životnom príbehu a staňte sa jeho hlavným hrdinom](#). Bratislava : Grada Slovakia s.r.o. - Grada, 2022. 244 s. ISBN 978-80-8090-383-1

Vezmite život do svojich rúk a buďte hrdinom vo svojom príbehu. Každý človek hrá v živote jednu zo štyroch úloh: Obeť, Zloduch, Hrdina, Sprievodca. Tieto štyri postavy žijú v každom z nás. Ak budeme obeťou, sme odsúdení na neúspech. Ak budeme hrať zloducha, nebudeme si vytvárať skutočné väzby. Ale ak budeme hrať hrdinu alebo sprievodcu, naše životy budú prekvitať. Najťažšie je však uvedomiť si, akú postavu vlastne hráme a na základe toho zmeniť náš život. Ak máte pocit, že vám niečo chýba, ak ste už unavení zo života alebo chcete začať odznova, potom je táto kniha určená práve vám.

NÁBOŽENSTVO. TEOLÓGIA

Náboženské systémy. Náboženstvá a viery.

ŠUPPA, J.: [Pobavme sa vtipmi o jezuitoch](#). Trnava : Dobrá kniha, 2022. 59 s. ISBN 978-80-8191-361-7

Kiežby nás zozbierané vtipy o jezuitoch na stránkach tejto knižky nielen obveselili, ale aj urobili radostnejšími a múdrejšími v našom živote. "Ak niekto nemá zmysel pre humor, potom je veľmi ťažké byť šťastný." pápež František

SPOLOČENSKÉ VEDY

Demografia. Sociológia. Štatistika.

DŽAMBAZOVIČ, R.: [Dospievanie na Slovensku : prechod do dospelosti zo sociologickej perspektívy](#). Bratislava : Univerzita Komenského v Bratislave, 2022. 355 s. ISBN 978-80-223-5373-1

Cieľom knihy je sociologicky popísať a charakterizovať znaky procesu dospievania; postupného prechodu z mladosti do životného obdobia dospelosti v slovenských reáliách, pričom sa autor sústreďuje na Generáciu Y (tzv. mileniálov), t.j. ľudí narodených v rokoch 1995-1980 a Generáciu Z, na ľudí narodených v rokoch 2009-1996, ktorí práve v súčasnej dobe dospievajú.

WILKERSON, I.: [Kasta : korene našej nespokojnosti](#). Žilina : Absynt, 2022. 508 s. ISBN 978-80-8203-360-4

Kasta je nálepka, ktorá hovorí, ako máme s človekom zaobchádzať. Dostane v nemocnici lieky? Môžu sa títo dvaja zosobášiť? Smie sa pohybovať po tejto časti mesta? Bude mať doma pitnú vodu? Prežije pôrod? Môžu ho beztriestne zastreliť? Aj o tom je Kasta Isabel Wilkerson. Lenže ako to súvisí s Amerikou? Analýzou ľudského genómu sa zistilo, že všetci ľudia sú na 99,9 % rovnakí! Rasa teda nie je vedecký, ale len sociálny konštrukt. A napriek tomu svet stále ovláda fenomén nepísaných zákonov, ktoré ľuďom od narodenia určujú pevné a nemenné miesto v spoločnosti. „Nikto nebol biely, kým neprišiel do Ameriky,“ napísal raz americký spisovateľ James Baldwin, čím chcel povedať, že „farebnú“ nálepku nedostáva človek od prírody, ale od spoločnosti. A to, čo sa skrýva pod každou nálepkou, to sú stáročia histórie, stereotypov a predpokladov, ktoré určujú miesto človeka v ľudskej hierarchii. A teda bludný kruh kastového systému. Americká novinárka a spisovateľka Isabel Wilkerson, držiteľka Pulitzerovej ceny, skúma americký rasizmus veľmi prekvapivo – ako druh kastového systému. Vo svojej neobyčajnej knihe Kasta nám ponúka dôsledný portrét tohto fenoménu, veľmi zaujímavo ho porovnáva s kastovými systémami v Indii či v nacistickom Nemecku a hľadá ich spoločné piliere. Wilkerson pátra po historických príčinách vzniku rasizmu a skúma tiež vývoj rasových teórií. Svoj široký výskum napokon prepája s príbehmi obyčajných ľudí, aby nám ukázala, ako tento systém funguje v praxi. Nielen v časoch otrokárstva, ale aj dnes.

Politika.

OBAMA, B.: [The audacity of hope : thoughts on reclaiming the American dream](#). Edinburgh : Canongate, 2008. 375 s. ISBN 978-1-84767083-0

This title presents Barack Obama's political vision for the future of America. If Barack Obama is successful in his quest to become President of the United States, he will dramatically change the face that his country presents to the world. In this bestselling book, Obama discusses the importance of empathy in politics, his hopes for a different America with different policies, and how the ideals of its democracy can be renewed. With intimacy and self-deprecating humour, Obama describes his experiences as a politician, about balancing his family life and his public vocation. His search for consensus and his respect for the democratic process inform every sentence. A senator and a lawyer, a professor and a father, a Christian and a sceptic, Barack Obama has written a book of transforming power that will inspire people the world over.

SKALOŠ, M.: [Dejiny štátu a práva na území Slovenska 1 : \(od najstarších čias do roku 1848\)](#). Banská Bystrica : Belianum, 2022. 203 s. ISBN 978-80-557-1969-6

Vysokoškolská učebnica mapuje vývoj dejín štátu a práva na území Slovenska od najstarších čias do roku 1848.

Ekonomika. Ekonomické vedy.

MATLOVIČOVÁ, I.: [Nielen exekučné zrážky zo mzdy v praxi : praktická príručka](#). Bratislava : Maxim mzdová akadémia, 2022. 179 s. ISBN 978-80-973770-1-4

Publikácia Exekučné zrážky zo mzdy poskytuje informácie o tom, kedy zamestnávateľovi vzniká povinnosť vykonávať

exekučné zrážky zo mzdy, ako postupovať pri ich výkone a aké administratívne povinnosti zamestnávateľovi pri tejto agende vznikajú. Druhé rozšírené vydanie príručky Exekučné zrážky zo mzdy rozoberá posledné legislatívne zmeny, ktoré pri výpočte nastali, aj po prepracovaní prvého vydania si zachováva svoj praktický účel, nakoľko obsahuje viac ako 70 riešených príkladov. Prednostné a bežné pohľadávky, určovanie poradia zrážok zo mzdy, nútený výkon exekučných titulov, nariadenie výkonu zrážok justičnou pokladnicou, výpočet zrážok na základe tretinového systému, doručovanie súdnych písomností a súčinnosť zamestnávateľa sú len stručným výberom spracovaných tém, ktoré spolu s riešenými príkladmi čitateľ v publikácii nájde. Publikácia je určená predovšetkým mzdovým účtovníkom, personalistom, zamestnávateľom a širokej odbornej verejnosti, ktorá sa profesionálne venuje problematike personalistiky a mzdového účtovníctva. Ing. Iveta Matlovičová je autorkou troch úspešných publikácií Mzdy profesionálne, Dovolenka a Osobitosti v mzdovej účtárni.

Právo. Právna veda.

NITSCHNEIDER, D.: [Skončenie pracovného pomeru](#). V Bratislave : C. H. Beck, 2022. 143 s. ISBN 978-80-8232-021-6

Autori so špecializáciou na pracovnoprávnú oblasť spracovali do ucelenej publikácie vybrané témy skončenia pracovného pomeru s dôrazom na určité výpovedné dôvody a ponúkajú praktický pohľad na túto stále aktuálnu tematiku, ktorá sa dotýka každého zamestnávateľa a jeho HR oddelenia. Príručka obsahuje okrem kvalitného a dôkladného rozpracovania problematiky skončenia pracovného pomeru najmä z pohľadu zamestnávateľa aj viacero základných vzorov, ktoré pomôžu rýchlo sa zorientovať v tejto oblasti.

ONDROVÁ, J.: [Ústavné súdnictvo v Slovenskej republike](#). Banská Bystrica : Belianum, 2022. 261 s. ISBN 978-80-557-1967-2

Obsahovým zameraním predkladanej vysokoškolskej učebnice je priblížiť postavenie a činnosť Ústavného súdu Slovenskej republiky. Učebnica sa člení do niekoľkých samostatných kapitol, ktoré predstavujú všeobecné východiská postavenia Ústavného súdu Slovenskej republiky, priblíženie jednotlivých druhov konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky ako aj komparáciu ústavného súdnictva v Slovenskej republike a vo vybraných štátoch Európskej únie /Česká republika, Spolková republika Nemecko/. Vysokoškolská učebnica „Ústavné súdnictvo v Slovenskej republike“ vytvára ucelené dielo v oblasti ústavného súdnictva pre študentov právnických fakúlt ako aj prípadne pre študentov príbuzných študijných odborov.

Výchova. Vzdelávanie.

SKORŠEPA, M.: [Prírodovedné vzdelávanie mimo školy](#). Banská Bystrica : Belianum, 2022. 165 s. ISBN 978-80-557-1958-0

Vedecká monografia sa zaoberá problematikou prírodovedného vzdelávania mimo školy. Jej obsahom je prezentácia návrhov aktivít pre výučbu prírodovedných disciplín (so zameraním na výučbu chémie) v mimoškolskom prostredí a tiež výsledkov výskumu realizovaného na podklade ich prípravy a overovania. Cieľom výskumných aktivít, ktoré sú v publikácii prezentované bolo najmä kvantitatívne sledovanie úrovne rozličných dimenzií motivačnej orientácie žiakov vo vzťahu k vzdelávaniu v mimoškolskom prostredí, overenie psychometrických vlast-

ností merných prostriedkov použitých na sledovanie motivačnej orientácie, a odhalenie názorov a postojov učiteľov prírodovedných predmetov na prírodovedné vzdelávanie mimo školy a jeho špecifické aspekty. Spracovanie, vyhodnotenie a interpretácia výsledkov výskumu boli, v závislosti od jeho parciálnych cieľov, realizované pomocou štatistických metód odporúčaných relevantnými publikovanými prácami.

MATEMATIKA. PRÍRODNÉ VEDY

Environmentálna veda. Zachovanie prírodných zdrojov. Ohrozenie životného prostredia a ochrana proti nemu.

BETUŠ, M.: [Ako pomôcť obyvateľstvu v prípade mimoriadnej udalosti](#). Košice : Technická univerzita v Košiciach, Fakulta baníctva, ekológie, riadenia a geotechnológií, Dekanát - Edičné stredisko, 2022. 83 s. ISBN 978-80-553-4118-7

Univerzitná publikácia približuje návod ako pomôcť obyvateľstvu pri mimoriadnych udalostiach.

ŠKOBLA, D.: [Odpad ako sociálny problém vo vylúčených rómskych osídleniach](#). Bratislava : Centrum spoločenských a psychologických vied SAV, v. v. i. : Ústav etnológie a sociálnej antropológie SAV, v. v. i., [2022]. 255 s. ISBN 978-80-89524-68-6

Publikácia Odpad ako sociálny problém vo vylúčených rómskych osídleniach sa zameriava na dva aspekty problematiky odpadov v kontexte environmentálnej spravodlivosti pre rómske osídlenia a ich obyvateľov. Ten prvý sa týka environmentálnych záťaží, ktoré spôsobujú skládky komunálneho alebo iného druhu odpadu v blízkosti ľudských obydlií. Druhý aspekt sa týka komunálneho odpadu, ktorý produkujú samotní obyvatelia rómskych osídlení a manažmentu tohto odpadu zo strany obcí a miest. Predkladaná publikácia sa snaží analyzovať tieto aspekty odpadového hospodárstva cez prizmu viacerých teoretických perspektív a zároveň mapuje rôzne prístupy na lokálnej úrovni. Je rozdelená na päť kapitol, ktorých autori a autorky sú výskumníci a odborníci z oblasti práva, sociológie, ekonómie a verejnej správy. Publikácia vznikla v kooperácii Centra spoločenských a psychologických vied SAV v.v.i. a Ústavu etnológie a sociálnej antropológie SAV v.v.i. v rámci projektu Program verejného zdravia Nadácie otvorenej spoločnosti a projektu APVV-17-0141 Analýza bariér v prístupe k zamestnaniu pre marginalizované skupiny obyvateľstva: vybrané regióny Slovenska v sociálno-ekonomickom, geografickom a sociálno-antropologickom výhlade. Výskum viedli a publikáciu editovali Richard Filčák a Daniel Škobla.

DARTELL, L.: [Pôvod](#). Bratislava : Premedia, 2022. 287 s. ISBN 978-80-8242-113-5

Kniha Pôvod odhaľuje ohromujúci vplyv zeme pod našimi nohami na podobu ľudských civilizácií – od pestovania prvých plodín až po zakladanie moderných štátov. Nie náhodou býva prirovnávaná k takým významným knihám ako Diamondove Osudy ľudských spoločností. Prináša fascinujúci pohľad na náš svet, ktorý určovali prírodné podmienky. Keď hovoríme o dejinách ľudstva, často sa zameriavame na veľkých vodcov, vývoj populácie a rozhodujúce vojny. Ako však náš osud určila samotná Zem? Naša planéta sa kolíše a to spôsobuje zmeny klímy, ktoré si vynútili prechod od kočovania k poľnohospodárstvu. Hornatý terén viedol k rozvoju demokracie v Grécku. Vzorce prúdenia vzduchu neskôr formovali vývoj objavovania nových krajín, kolonizácie a obchodu. Dokonca aj dnes sa správanie voličov

na juhovýchode Spojených štátov riadi tým, kde sa nachádzajú 75 miliónov rokov staré sedimenty z pravekého mora. Všade je vidieť hlboké odtlačky planéty na podobe ľudstva.

OPHOVEN, E.: Zimný les : prechádzka po lese v nádhernom ročnom období. Bratislava : Ikar, a.s - Príroda, 2022. 260 s. ISBN 978-80-551-8309-1

Stretnite sa so zvieratami a s rastlinami vo výnimočnom ročnom období. Hoci les je mlčanlivý a tichý, život v ňom pokračuje aj v chladnom ročnom období. Znalec divo žijúcich zvierat Ekkehard Ophoven strávil so svojim psom v lese veľa času pozorovaním rastlín a zvierat, ktoré vystihujú rozmanitosť života v tomto ročnom období, a tak vie, čo sa odohráva v jeho zákulisí. Rozpráva o fázach pokoja a zásobárňach, o stopách a znameniach, o hľadaní partnera na párenie aj o konkurenčných bojoch. Kniha vám ukáže nový pohľad na zimný les a povzbudí vás, aby ste vyšli do lesa, vychutnávali ho plnými dúškami a zažili v ňom svoje dobrodružstvá. Zimné príbehy ilustrovala Sandra Lefrançois, ktorej majstrovské akvarely vdýchli život obyvateľom zimného lesa.

APLIKOVANÉ VEDY. MEDICÍNA. TECHNOLÓGIA

Lekárske vedy. Medicína.

HERETIK, A.: Dobro : príbehy zo psychoterapie. Bratislava : Ikar, 2022. 141 s. ISBN 978-80-551-8522-4

Pred pár rokmi vyšla kniha Zlo. Spomienky súdneho znalca, v ktorej Anton Heretik opísal skúsenosti zo stretnutí s páchatelmi brutálnych zločinov. Teraz prichádza s knihou Dobro. Príbehy zo psychoterapie. Približuje príbehy trinástich klientov, ktorých sprevádzal počas psychoterapie pri hľadaní dobra – ich vlastnej múdrosti, ktorá im môže pomôcť zvládať duševné ťažkosti, životné problémy či zložitý vzťahy. Terapeut je fascinovaný rôznorodosťou pováh i osudov a odhodlaním hľadať zmysel života. Nie je to zbierka pracovných úspechov. O svojich klientoch píše s rešpektom. A s pokorou, ktorá zodpovedá zložitosti práce psychoterapeuta.

STANISLAV, V.: Doliečovanie : nevyhnutná súčasť života abstínujúceho závislého. Muránska Huta : Odborný liečebný ústav psychiatrický, n.o. Predná Hora, 2022. 59 s. ISBN 978-80-973787-3-8

Publikácia je určená abstínujúcim a ich rodinným príslušníkom.

SACKS, O.: Migréna. V Bratislave : Inaque, 2022. 374 s. ISBN 978-80-8207-175-0

Mnohé prejavy migrény sa môžu u jednotlivých ľudí výrazne líšiť, dokonca aj u toho istého jednotlivca v rôznych obdobiach. Medzi najpresvedčivejšie a najmäťúcejšie z týchto príznakov patria zvláštne zrakové halucinácie a skreslenie priestoru, času a obrazu tela, ktoré sa u migrenikov niekedy vyskytujú. Zobrazenia týchto zvláštnych stavov sa dostali do mnohých umeleckých diel, od nebeských vízií Hildegardy von Bingen až po Alicu v krajine zázrakov. Doktor Oliver Sacks tvrdí, že migrénu nemožno chápať len ako chorobu, ale treba ju vnímať ako komplexný stav, ktorý zohráva v živote každého jednotlivca jedinečnú úlohu.

WOLYNN, M.: Nezačalo to vami : ako nás formujú rodinné traumy a ako ich prekonať. Bratislava : Eastone Books, 2020. 201 s. ISBN 978-80-8109-386-9

Presvedčivé dôkazy o tom, že korene našich duševných problémov

nemusia spočívať v našom súčasnom živote či v nevyváženej hladine chemických látok v mozgu. Príčinou môžu byť životné zážitky našich rodičov, starých rodičov, dokonca aj prarodičov. Najnovšie seriózne vedecké výskumy potvrdzujú, že traumatické zážitky sa môžu odovzdávať ďalším generáciám. Spomienky a pocity príbuzného, ktorý zažil pôvodnú traumu, v nás môžu prežívať naďalej aj v prípade, že tento človek zomrel alebo sa na jeho príbeh zabudlo, či ho rodina zamietla pod koberec. Toto emocionálne dedičstvo je často skryté, predsa však vplýva na prejavy našich génov a na to, ako sa o sebe vyjadrujeme. Na naše emocionálne a fyzické zdravie má oveľa väčší vplyv, ako sa doteraz predpokladalo. Kniha ponúka cvičenia a nástroje na odhalenie strachu a úzkosti, ktoré sa prejavujú v našom spôsobe vyjadrovania, správaní a fyzických symptómoch. Obsahuje techniky na vytvorenie genogramu alebo emocionálneho rodostromu, ktoré vám umožnia vytvoriť mapu rodinných zážitkov niekoľkých predchádzajúcich generácií.

Inžinierstvo. Technika všeobecne.

SIEGEL, S.M.: Let there be water : Israel's solution for a water-starved world. New York : Thomas Dunne Books : St. Martin's Press, [2015]. 337 s. ISBN 78-1-250-07395-2

As every day brings urgent reports of growing water shortages around the world, there is no time to lose in the search for solutions. The U.S. government predicts that forty of our fifty states and 60 percent of the earth's land surface will soon face alarming gaps between available water and the growing demand for it. Without action, food prices will rise, economic growth will slow, and political instability is likely to follow. Let There Be Water illustrates how Israel can serve as a model for the United States and countries everywhere by showing how to blunt the worst of the coming water calamities. Even with 60 percent of its country made of desert, Israel has not only solved its water problem; it also had an abundance of water. Israel even supplies water to its neighbors – the Palestinians and the Kingdom of Jordan – every day. Based on meticulous research and hundreds of interviews, Let There Be Water reveals the methods and techniques of the often offbeat inventors who enabled Israel to lead the world in cutting-edge water technology. Let There Be Water also tells unknown stories of how cooperation on water systems can forge diplomatic ties and promote unity. Remarkably, not long ago, now-hostile Iran relied on Israel to manage its water systems, and access to Israel's water know-how helped to warm China's frosty relations with Israel. Beautifully written, Seth M. Siegel's Let There Be Water is an inspiring account of the vision and sacrifice by a nation and people that have long made water security a top priority. Despite scant natural water resources, a rapidly growing population and economy, and often hostile neighbors, Israel has consistently jumped ahead of the water innovation curve to assure a dynamic, vital future for itself. Every town, every country, and every reader can benefit from learning what Israel did to overcome daunting challenges and transform itself from a parched land into a water superpower.

Komunikačný a dopravný priemysel. Účtovníctvo. Obchodný manažment. Vzťahy s verejnosťou.

TVRDÝ, I.: Hlohovecká pošta a vývoj pôšt v okolí Hlohovca. Hlohovec : Vlastivedné múzeum Hlohovec Košice : Slovenská filatelistická akadémia, 2022. 164 s. ISBN 978-80-974202-0-8

„Hlohovecká pošta“ a vývoj pôšt v okolí Hlohovca mapuje 470

ročný vývoj tunajšej pošty a mladších okolitých pôšt v rámci starého okresu Hlohovec. Hlohovecká poštová stanica sa radí k najstarším na území Slovenska. Už v roku 1552 bol Hlohovec medzi prvými poštovými stanicami na veľkej cisársko-kráľovskej poštovej ceste z Viedne do sedmohradského Hermannstadtu (Sibiu) nesúcej vznešený názov Via magna. Autorom tohto fundovaného diela je filatelista a zakladajúci člen Slovenskej filatelickej akadémie, Hlohovčan Ivan Tvrdý.

JAZYK. LINGVISTIKA. LITERATÚRA

Literatúra.

ROONEY, S.: [Conversations with friends](#). London : Faber, 2022. 338 s. ISBN 978-0-571-33313-4

Frances is twenty-one years old, cool-headed and observant. A student in Dublin and an aspiring writer, at night she performs spoken word with her best friend Bobbi, who used to be her girlfriend. When they are interviewed and then befriended by Melissa, a well-known journalist who is married to Nick, an actor, they enter a world of beautiful houses, raucous dinner parties and holidays in Provence, beginning a complex ménage-à-quatre. But when Frances and Nick get unexpectedly closer, the sharply witty and emotion-averse Frances is forced to honestly confront her own vulnerabilities for the first time.

ROONEY, S.: [Beautiful world, where are you](#). London : Faber, 2022. 337 s. ISBN 978-0-571-36544-9

Alice, a novelist, meets Felix, who works in a distribution warehouse, and asks him if he'd like to travel to Rome with her. In Dublin, her best friend Eileen is getting over a break-up, and slips back into flirting with Simon, a man she has known since childhood. Alice, Felix, Eileen and Simon are still young-but life is catching up with them. They desire each other, they delude each other, they get together, they break apart. They have sex, they worry about sex, they worry about their friendships and the world they live in. Are they standing in the last lighted room before the darkness, bearing witness to something? Will they find a way to believe in a beautiful world?

MURAKAMI, H.: [První osoba jednotného čísla](#). Praha : Euromedia Group, a.s. - Odeon, 2022. 170 s. ISBN 978-80-207-2097-9

Od japonského vydání posledního románu Komturova smrt uběhly už více než čtyři roky. Haruki Murakami nyní přichází s novou sbírkou povídek, kterou identifikuje už názvem: První osoba jednotného čísla. Pro autora bylo dlouho typické, že psal v první osobě. Třetí vyprávěcí osobu začal používat až v pozdních dílech. Nejen tímto prvkem, ale i stylem a tématy se teď vrací ke kořenům. Máme tu osm textů, které si můžeme labužnický vychutnat. Murakami píše o studentském životě v 60. letech minulého století, hovoří o lásce k jazzu nebo o obdivu ke skupině Beatles; ostatně spisovatel už dvě starší povídky nazval podle jejich písní: Drive My Car a Yesterday. V povídkách se dostávají ke slovu náhodná i záhadná setkání, autor popustí uzdu fantazii: slavný jazzový saxofonista Charlie Parker podle něj nezemřel roku 1955, ale dožil se 60. let. V úsměvné povídce Zpověď opice z Šinagawy se vypravěč na svých cestách dostane do malého hotelu, kde narazí na mluvícího opičáka, který má rád hudbu Antona Brucknera a který mu ochotně umyje záda. Haruki Murakami

v povídkovém souboru také bilancuje. Říká, že na přibývajících letech není zvláštní to, že člověk sám stárne. Překvapivé je spíš to, jak hrozně zestárli lidé z jeho generace, obzvláště ženy... Nečekejte poselství, vysvětlení nebo rozuzlení, ba ani překvapivé pointy, ne. Povídky mají jinou schopnost – zůstanou vám v hlavě nadlouho. Možná už se jich nezbavíte nikdy.

SEGOVIA, S.: [El murmullo de las abejas](#). [Barcelona] : Lumen, 2015. 526 s. ISBN 978-84-264-0242-4

En Linares, al norte del país, con la Revolución mexicana como telón de fondo! Un buen día, la vieja nana de la familia Morales abandona sorpresivamente un reposo que parecía eterno para perderse en el monte. Cuando la encuentran, sostiene dos pequeños bultos, uno en cada brazo: de un lado un bebé deforme y del otro un panal de abejas. Ante la insistencia de la nana por conservar y cuidar al pequeño, la familia decide adoptarlo. Cubierto por el manto vivo de abejas que lo acompañarán y guiarán para siempre, Simonopio llega a cambiar la historia de la familia que lo acoge y la de toda una región. Para lograrlo, deberá enfrentar sus miedos, al enemigo que los acecha y las grandes amenazas de la guerra: la influenza española y los enfrentamientos entre los que sesean la tierra ajena y los que protegerán su propiedad a toda costa. El murmullo de las abejas huele a lavanda, a ropa hervida con jabón blanco, a naranjas y miel: una historia.

CHARLES, J.: [Parížska knižnica](#). Bratislava : Ikar, 2021. 430 s. ISBN 978-80-551-7683-3

Paríž 1939. Mladá, ambiciózná Odile Souchetová získava vysnívanú prácu v Americkej knižnici a črtá sa jej nádejný vzťah so šarmantným policajtom. Do mesta zakrátko vpochodujú nacisti a hrozí, že stratí všetko, čo jej je drahé vrátane milovanej knižnice. S priateľmi knihovníkmi využijú vlastné zbrane, knihy, a postaví sa im na odpor. Po skončení vojny však miesto oslavy slobody okúsi Odile trpkosť neodpuštiteľnej zrady. Rok 1984. Študentku Lily v montanskom malomeste zaujme postaršia osamelá suseda, celkom odlišná od miestnych obyvateľov. Čím viac sa dozvedá o jej minulosti, tým viac ju prekvapuje, že ich spája nielen láska k jazyku, podobné túžby či dokonca sklon k závidí, ale aj dávne temné tajomstvo. Silný príbeh motivovaný reálnymi udalosťami ukazuje, aké nedozerané dôsledky majú naše rozhodnutia a že človeka určujú jeho vzťahy – k rodine, známym, no i k spisovateľom. Je to príbeh o láske, priateľstve a moci literatúry spájať ľudí dobrej vôle.

RIO, M.L.: [If We Were Villains](#). London : Titan Books, 2017. 429 s. ISBN 978-1-785-65647-7

Oliver Marks has just served ten years for the murder of one of his closest friends - a murder he may or may not have committed. On the day he's released, he's greeted by the detective who put him in prison. Detective Colborne is retiring, but before he does, he wants to know what really happened ten years ago. As a young actor studying Shakespeare at an elite arts conservatory, Oliver noticed that his talented classmates seem to play the same roles onstage and off - villain, hero, tyrant, temptress - though Oliver felt doomed to always be a secondary character in someone else's story. But when the teachers change up the casting, a good-natured rivalry turns ugly, and the plays spill dangerously over into life. When tragedy strikes, one of the seven friends is found dead. The rest face their greatest acting challenge yet: convincing the police, and themselves, that they are blameless.

HENRY, E.: [Book lovers](#). [London] : Penguin Books, 2022. 377 s. ISBN 978-0-241-99534-1

Binge-read The Hating Game and now looking to escape into another suitably steamy love story? Look no further... Set over one sizzling August, BOOK LOVERS is the new chemistry-filled 'rivals to lovers' romcom from New York Times #1 bestseller Emily Henry. Nora is a cut-throat literary agent at the top of her game. Her whole life is books. Charlie is an editor with a gift for creating bestsellers. And he's Nora's work nemesis. Nora has been through enough break-ups to know she's the woman men date before they find their happy-ever-after. That's why Nora's sister has persuaded her to swap her desk in the city for a month's holiday in Sunshine Falls, North Carolina. It's a small town straight out of a romance novel, but instead of meeting sexy lumberjacks, handsome doctors or cute bartenders, Nora keeps bumping into...Charlie. She's no heroine. He's no hero. So can they take a page out of an entirely different book?

CAPOTE, T.: [A tree of night and other stories = : Strom noci a jiné povídky](#). Praha : Argo, 2012. 273 s. ISBN 978-80-257-0612-1

Bilingvní vydání povídkové knihy známého amerického prozaika a esejisty, jenž se proslavil jako autor mistrně napsaných krátkých textů. Již jako devatenáctiletý získal Cenu O. Henryho za svou povídku Miriam, která je součástí této sbírky. T. Capote je autorem literárního textu Chladnokrevně, ve kterém rekonstruuje brutální zločin., jenž otřásl Spojenými státy v roce 1959.

JACKSON, H.: [A Good Girl's Guide to Murder](#). London : HarperCollins Publishers, 2022. 432 s. ISBN 978-0-0085-4577-2

A 2019 WHSmith Thumping Good Read selection. A debut YA crime thriller as addictive as Serial as compelling as Riverdale and as page-turning as One of Us Is Lying. The case is closed. Five years ago, schoolgirl Andie Bell was murdered by Sal Singh. The police know he did it. Everyone in town knows he did it. But having grown up in the same small town that was consumed by the crime, Pippa Fitz-Amobi isn't so sure. When she chooses the case as the topic for her final project, she starts to uncover secrets that someone in town desperately wants to stay hidden. And if the real killer is still out there, how far will they go to keep Pip from the truth . . . ?

HOOVER, C.: [Verity](#). [London] : Sphere, 2022. 321 s. ISBN 978-1-4087-2660-0

Are you ready to stay up all night? Rebecca meets Gone Girl in this shocking, unpredictable thriller with a twist that will leave you reeling . . . The TikTok sensation from the author of It Ends With Us. Lowen Ashleigh is a struggling writer on the brink of financial ruin when she accepts the job offer of a lifetime. Jeremy Crawford, husband of bestselling author Verity Crawford, has hired Lowen to complete the remaining books in a successful series his injured wife is unable to finish. Lowen arrives at the Crawford home, ready to sort through years of Verity's notes and outlines, hoping to find enough material to get her started. What Lowen doesn't expect to uncover in the chaotic office is an unfinished autobiography Verity never intended for anyone to read. Page after page of bone-chilling admissions, including Verity's recollection of the night their family was forever altered. Lowen decides to keep the manuscript hidden from Jeremy, knowing its contents would devastate the already-grieving

father. But as Lowen's feelings for Jeremy begin to intensify, she recognizes all the ways she could benefit if he were to read his wife's words. After all, no matter how devoted Jeremy is to his injured wife, a truth this horrifying would make it impossible for him to continue loving her . . .

HOOVER, C.: [Ugly love](#). London New York Sydney Toronto New Delhi : Simon & Schuster , 2014. 322 s. ISBN 978-1-4711-3672-6

ATTRACTION AT FIRST SIGHT CAN BE MESSY... When Tate Collins finds airline pilot Miles Archer passed out in front of her apartment door, it is definitely not love at first sight. They wouldn't even go so far as to consider themselves friends. But what they do have is an undeniable mutual attraction. He doesn't want love and she doesn't have time for a relationship, but their chemistry cannot be ignored. Once their desires are out in the open, they realize they have the perfect set-up, as long as Tate can stick to two rules: Never ask about the past and don't expect a future. Tate is determined that she can handle it, but when she realises that she can't, will she be able to say no to her sexy pilot when he lives just next door?

MILLER, M.: [The song of Achilles](#). London : Bloomsbury, 2017. 352 s. ISBN 978-1-4088-9138-4

Greece in the age of heroes. Patroclus, an awkward young prince, has been exiled to the court of King Peleus and his perfect son Achilles. Despite their differences, Achilles befriends the shamed prince, and as they grow into young men skilled in the arts of war and medicine, their bond blossoms into something deeper - despite the displeasure of Achilles's mother Thetis, a cruel sea goddess. But when word comes that Helen of Sparta has been kidnapped, Achilles must go to war in distant Troy and fulfill his destiny. Torn between love and fear for his friend, Patroclus goes with him, little knowing that the years that follow will test everything they hold dear.

HOOVER, C.: [It ends with us](#). London : Simon & Schuster, 2016. 376 s. ISBN 978-1-4711-5626-7

Lily hasn't always had it easy, but that's never stopped her from working hard for the life she wants. She's come a long way from the small town in Maine where she grew up – she graduated from college, moved to Boston, and started her own business. So when she feels a spark with a gorgeous neurosurgeon named Ryle Kincaid, everything in Lily's life suddenly seems almost too good to be true. Ryle is assertive, stubborn, maybe even a little arrogant. He's also sensitive, brilliant, and has a total soft spot for Lily, but Ryle's complete aversion to relationships is disturbing. As questions about her new relationship overwhelm her, so do thoughts of Atlas Corrigan – her first love and a link to the past she left behind. He was her kindred spirit, her protector. When Atlas suddenly reappears, everything Lily has built with Ryle is threatened. With this bold and deeply personal novel, Colleen Hoover delivers a heart-wrenching story that breaks exciting new ground for her as a writer. It Ends With Us is an unforgettable tale of love that comes at the ultimate price.

NOVIK, N.: [Uprooted](#). London : Pan Books , 2016. 438 s. ISBN 978-1-4472-9414-6

A Dark Enchantment Blights the land. Agnieszka loves her village, set deep in a peaceful valley. But the nearby enchanted forest casts a shadow over her home. Many have been lost to

the Wood and none return unchanged. The villagers depend on an ageless wizard, the Dragon, to protect them from the forest's dark magic. However, his help comes at a terrible price. One young village woman must serve him for ten years, leaving all they value behind. Agnieszka fears her dearest friend Kasia will be picked at the next choosing, for she's everything Agnieszka is not - beautiful, graceful and brave. Yet when the Dragon comes, it's not Kasia he takes.

DAZAI, O.: [No longer human](#). New York : New Directions Publishing Corporation, 1973. 177 s. ISBN 978-08-112-0481-1

The poignant and fascinating story of a young man who is caught between the breakup of the traditions of a northern Japanese aristocratic family and the impact of Western ideas. Portraying himself as a failure, the protagonist of Osamu Dazai's *No Longer Human* narrates a seemingly normal life even while he feels himself incapable of understanding human beings. Oba Yozo's attempts to reconcile himself to the world around him begin in early childhood, continue through high school, where he becomes a "clown" to mask his alienation, and eventually lead to a failed suicide attempt as an adult. Without sentimentality, he records the casual cruelties of life and its fleeting moments of human connection and tenderness.

DESTIENE DORVES, N.: [Eiffel : príbeh životnej lásky slávneho architekta](#). Bratislava : Lindeni, 2022. 245 s. ISBN 978-80-566-3000-6

Za svetoznámu ikonickú stavbu sa skrýva príbeh lásky a zrady. Píše sa rok 1886 a Paríž sa pripravuje na Svetovú výstavu. Gustave Eiffel má ohromiť Francúzsko dosiaľ nevidaným monumentom, 300-metrovou vežou, ktorá bude najvyššou na svete. Je to však jediný dôvod posadenosti kovovou stavbou, ktorá núti „básnika železa“ neúnavne a bez prestávky pracovať, rysovať plány a hľadať pre ňu dokonalý tvar? Ako sa hovorí, „cherchez la femme“ - za všetkým hľadá ženu. Od opätovného stretnutia so svojou osudovou, dávno stratenou láskou akoby sa Adrienne vtelila do Eiffelovho životného projektu. Je to krivka jej chrbta, ktorá ho inšpirovala, veľké A, ktoré sa bude navždy týčiť k parížskemu nebu.

WELLS, B.: [Na konci samoty](#). Bratislava : Lindeni, 2022. 308 s. ISBN 978-80-566-2897-3

V roku 2016 získal Benedict Wells za román *Na konci samoty* významnú Cenu Európskej únie za literatúru. Julesovo bezstarostné detstvo tragicky naruší náhla strata rodičov, ktorí zahynuli pri autonehode. Predtým sebavedomý chlapec je odrazu introvertný a bojazlivý. Spolu so svojimi dvoma súrodencami odchádza do internátnej školy, kde sa každý z nich s traumou vyrovnáva po svojom. Jules zostáva uzavretý vo svojom vnútornom svete, kým si vedľa neho do lavice nesadne Alva, dievčina s červenými vlasmi a okuliarmi s kosteným rámom. Aj ona má svoje ťaživé tajomstvá... Ich neobyčajná náklonnosť hraničí s láskou, no na prahu dospelosti sa ich cesty rozdelia. Jules sa s Alvou opäť stretáva až po rokoch. Zdá sa, že konečne prišiel čas naplniť vzájomnú lásku a vynahradiť si dlhé obdobie odlúčenia. No bolestná minulosť, neviditeľný nepriateľ kdesi v pozadí, čaká na svoju príležitosť...

WELLS, B.: [Tvrdá krajina](#). Bratislava : Lindeni, 2022. 286 s. ISBN 978-80-566-2931-4

V to leto som dospel. Prvýkrát som sa zamiloval, prvýkrát žúroval, prvýkrát pochopil, čo znamená strata. A cítil som sa

tak, ako som sa chcel cítiť celý svoj život – nesmrteľný. Píše sa rok 1985. Na okraji malého mestečka v štáte Missouri stojí značka s nápisom: Objavte 49 tajomstiev Grady. Pätnásťročný Sam nepozná ani jedno, zato však vie, čo znamená zápasit' so životom. Jedného dňa zbadá lístoček s oznamom, že miestne staré kino hľadá pracovnú silu. Prekoná počiatočné obavy, prejaví o miesto záujem a získa ho, aby unikol problémom doma. V práci sa zoznámi s bystrým Cameronom, málovravným športovcom Hightowerom a s bezstarostnou, trocha staršou Kirstie, do ktorej sa zamiluje. Konečne žije naplno, tak ako o tom vždy sníval, už sa viac necíti ako outsider. Háčik je v tom, že všetci traja práve zmaturovali a na jeseň sa rozprchnu na všetky strany, aby pokračovali v štúdiu. Samovi teda zostáva len niekoľko týždňov na to, aby s novozískanými priateľmi okúsil život, po akom vždy túžil. Krátke obdobie, počas ktorého poodhalí tajomstvá miesta, na ktorom sa narodil, zistí, kto vlastne je – a čo znamená žiť.

OGAWA, Y.: [Ostrov bez pamäti](#). Bratislava : Lindeni, 2022. 262 s. ISBN 978-80-566-3010-5

Desivo-krásny orwellovský román o totálnom ovládnutí ľudských životov štátnou mocou od jednej z najoceňovanejších autoriek súčasnosti. Na bezmennom ostrove pri bezmennom pobreží miznú objekty: najskôr klobúky, potom stuhy, vtáky, ruže. Väčšina obyvateľov ostrova na stratené predmety okamžite zabúda, akoby im ktosi vygumoval spomienky. Lenže tí, čo neprišli o schopnosť pamätať si, žijú v ustavičnom strachu. Pátra po nich pamäťová polícia, ktorá má za úlohu zabezpečiť, aby to, čo zmizlo, upadlo navždy do zabudnutia. Keď mladá spisovateľka zistí, že aj jej redaktor patrí do kategórie prenasledovaných, snaží sa ho udržať pri živote v tajnej skrýši pod podlahou. Ich jedinou nádejou na záchranu pred hrôzou a vecným zabudnutím je román, na ktorom tajne pracujú... No čo ak o chvíľu prídu aj o schopnosť písať?

JELLOUN, T.B.: [Med a blen](#). Bratislava : Lindeni, 2022. 230 s. ISBN 978-80-566-2925-3

Tragická dráma rodiny zničenej sexuálnym predátorom. Podľa skutočných udalostí. Rozpadávajúci sa vzťah starnúcich manželov Mourada a Maliky úplne rozvráti samovražda ich šestnásťročnej dcéry Samie, obete pedofila. Samia sa z desivého zážitku nedokáže spamätať, pred rodinou ho zatají a svoje pocity si zaznamenáva len v denníku. Napokon, na konci so silami, sa rozhodne skončiť so životom a otrávi sa. Nič netušiaci rodičia sa dozvedia o dcérinom desivom zážitku až z jej denníka, ktorý objaví po jej smrti. Toto poznanie prehlbuje ich vzájomné odcudzenie, zármutok aj pocit viny. Viad je mladý emigrant z Mauritánie, ktorý hľadá slobodnejší život. Po príchode do Maroka sa zhodou okolností dostane do rodiny starnúcich znepriatelených manželov, pre ktorých sa stane oporou na sklonku ich života. Viad hojí rany v starom chátrajúcom dome i v manželskom vzťahu a prináša nový závan života.

FUTOVÁ, G.: [Šelmy v lavici](#). Bratislava : AlleGro Plus, 2021. 147 s. ISBN 978-80-99956-05-7

Čítanie o trochu bláznivej škole a o šelmách, ktoré sa v nej vyskytujú: o tých, čo sedávajú v školských laviciach, aj o tých zo zvieracej ríše, ktoré sa sem-tam v tejto škole objavajú. Čítanie o učiteľoch so zmyslom pre humor a dobrodružstvo. Knižka o triede, do ktorej deti chodia s nadšením, lebo nikdy nevedia, čo ich tam čaká.

KRÁLIK, D.: [V jablku](#). Bratislava : Perfekt, 2022. 350 s. ISBN 978-80-8226-063-5

Jedného dňa prišla na svet pohotová Myš a vynaliezavá Lienka – čo takto napísať knižku, kde sa čitateľ i spisovateľ dozvedia, ako by to dopadlo, keby mali všetci na výber... Patríš skôr k tým opatrným, ktorí si každý krok dopredu premyslia, alebo sa radšej vrháš rovnými nohami do Dobrodružstiev? Je tu kopec Možností pre jedných aj pre druhých. Tak neváhaj a čítaj! Ty rozhoduješ, ako to s hlavnými hrdinkami dopadne. Prajem ti šťastnú ruku pri voľbe, kadiaľ sa vydáš ďalej.

LORCA, F.G.: [La casa de Bernarda Alba : drama de mujeres en los pueblos de España](#). Barcelona : Debolsillo , 2021. 144 s. ISBN 978-84-663-3785-4

El asesinato de Federico García Lorca (1898-1936) fijó la imagen de "La casa de Bernarda Alba" como la obra máxima de toda una dramaturgia. Con este drama en el que unos personajes y un espacio se encadenan con suprema maestría a una pasión estéril -el amor no conseguido- cuya liberación sacrificial es la muerte, el poeta granadino llegó, en efecto, a una cumbre similar a la alcanzada por las más grandes creaciones del teatro clásico y contemporáneo. Mario Hernández fija rigurosamente en la presente edición el texto de esta tragedia en la que la tiranía de unas normas sociales opresoras, encarnadas en Bernarda Alba, sofoca de forma implacable el deseo y el ansia de libertad.

PRONSKÁ, J.: [Právo na lásku](#). Bratislava : Slovenský spisovateľ, a. s. , [2020]. 221 s. ISBN 978-80-220-2245-3

Jana Pronská, jedna z najúspešnejších slovenských spisovateliek, už celé roky prináša svojim čitateľom podmanivé romance, úzko späté s našou históriou. Vo svojom najnovšom, dvadsiatom románe nás opäť zavedie na stredoveké hrady a kráľovské dvory, kde sa odohráva strhujúci príbeh zakázanej lásky. Bývalá dvorná dáma Bianka nemá v manželstve s veľmožom Mikulášom Révaiom na ružiach ustlaté. Pán Blatnice je surový ukrutník, ktorý nepozná zmilovanie. Manželku drží na hrade ako vo väzení a jediné, na čom mu záleží, je splodenie dieťaťa. Preto sa mu ani trochu nepáči, že uhorský kráľ Ladislav pozve Bianku na hrad Sklabiňa, aby počas poľovačky robila spoločnosť manželke francúzskeho veľvyslanca. Medzi hosťami je aj mladý rytier, kapitán veľvyslancovej stráže Damien d'Ansacq, ktorého Bianka Révaiová očarí na prvý pohľad. Ani mladej žene nie je galantný rytier ľahostajný, no rokmi zakorenený strach z manžela jej bráni, aby mu dala čo i len najmenšiu nádej. Situácia sa však zmení, keď Bianku na príkaz palatína Imricha Peréniho vyšlú na francúzsky dvor, aby sa načas stala dvornou dámou Anny de Foix, budúcej uhorskej kráľovnej, a pripravila ju na život v jej novej domovine. Počas cesty do Francúzska, ktorá sa pre mladú ženu zmení na boj o holý život, v Bianke postupne začína klíčiť odvaha čeliť chybám z minulosti, ktoré jej vzali slobodu a spútali dušu. Podarí sa ju však Damienovi presvedčiť, že plameň, čo im obom horí v srdci, sa už nedá uhasiť a že aj ona má právo na lásku?

ERNAUX, A.: [Roky](#). V Bratislave : Inaque, 2021. 204 s. ISBN 978-80-8207-105-7

Roky sa považujú za jedno z ikonických diel francúzskej memoárovej prózy. Text je osobným rozprávaním o období od 1941 do 2006 prostredníctvom optiky pamäti, minulých a súčasných dojmov, dokonca aj predstáv budúcnosti: foto-

grafie, knihy, skladby, rádio, televízia a desaťročia reklamy, titulokov z tlače v kontraste s intímnymi konfliktmi a denníkovými záznamami. Prehovárajú tu dialekty, slová spojené s danou dobou, slogany, značky a názvy množiacich sa predmetov. Autorkin hlas sa stráca a opätovne vynára, plynutie času sa stáva hmatateľným a čas si určuje smerovanie rozprávania, z ktorého vzniká nová autobiografia – subjektívna a neosobná, súkromná a kolektívna zároveň.

ENRIQUEZ, M.: [Svoj podiel noci niešť](#). V Bratislave : Inaque, 2021. 629 s. ISBN 978-80-8207-149-1

Otec a syn sa vydávajú na cestu z Buenos Aires k vodopádom Iguazú na severnej hranici Argentíny s Brazíliou. Krajina, v ktorej vládne vojenská junta, je plná ozbrojených vojakov, kontrolných stanovišť, vo vzduchu cítiť napätie. Chlapec sa volá Gaspar a otec sa ho snaží ochrániť pred osudom, ktorý má predurčený. Jeho matka zomrela za záhadných okolností, pri nehode, ktorá možno nebola náhodná. Juan, Gasparov otec, je médium v tajnom spoločenstve Bratstva, ktoré sa kontaktuje s Temnotou a hľadá večný život prostredníctvom hrôzostrašných rituálov. Rovnaký údel čaká aj Gaspara, pretože Bratstvo potrebuje nové médium. Osud týchto bytostí obdarených zvláštnymi schopnosťami je krutý, o fyzické aj duševné sily prichádzajú rýchlo a neúprosne. Počiatky Bratstva, ktorému vládne vplyvná rodina Gasparovej matky, siahajú do obdobia, keď objav Temnoty pred stáročiami putoval zo srdca Afriky do Anglicka a potom sa preniesol do Južnej Ameriky. Šesť kapitol románu prináša šesť obrazov dejín Argentíny od šesťdesiatych rokov po koniec 20. storočia. Na jeho stránkach čitateľ nájde domy so stenami, ktoré sa pohybujú; dvere, ktoré sú prechodmi do iných svetov; sály ukrývajúce nepredstaviteľné príšery; rituály s desivými ľudskými obeťami končiacie extázou; dobrodružstvá v psychodelickom Londýne šesťdesiatych a sedemdesiatych rokov, keď sa Gasparovi rodičia ocitli medzi slávnymi členmi hnutia hippies; vzťahy otcov a detí, poznačené ťarchou krutého dedičstva, a v pozadí toho všetkého represálie vojenskej diktatúry, desaťtisíce nezvestných a neskôr neistý príchod demokracie, prvé ohniská AIDS v Buenos Aires... Nadprirodzené temné scény plné hrôzy sa v tomto znepokojujúcom, no súčasne uhrančivom románe prelínajú so skutočnými udalosťami z minulosti i súčasnosti. Mariana Enriquez je jednou zo zásadných spisovateliek latinskoamerickej literatúry 21. storočia.

ALLENDE, I.: [Largo pétalo de mar](#). [Barcelona] : Debolsillo, 2022. 377 s. ISBN 978-84-663-5962-7

La fascinante nueva novela de Isabel Allende. En plena Guerra Civil española, el joven médico Víctor Dalmau, junto a su amiga pianista Roser Bruguera, se ven obligados a abandonar Barcelona, exiliarse y cruzar los Pirineos rumbo a Francia. A bordo del Winnipeg, un navío fletado por el poeta Pablo Neruda que llevó a más de dos mil españoles rumbo a Valparaíso, embarcarán en busca de la paz y la libertad que no tuvieron en su país. Recibidos como héroes en Chile -ese «largo pétalo de mar y nieve», en palabras del poeta chileno-, se integrarán en la vida social del país durante varias décadas hasta el golpe de Estado que derrocó al doctor Salvador Allende, amigo de Víctor y Roser. Se encontrarán nuevamente desarraigados, pero como dice la autora: «si uno vive lo suficiente, todos los círculos se cierran». Un viaje a través de la historia del siglo XX de la mano de unos personajes inolvidables que descubrirán que en una sola vida caben muchas vidas y que, a veces, lo difícil no es huir sino volver.

ALLENDE, I.: [El amante japonés](#). [Barcelona] : Debolsillo, 2022. 345 s. ISBN 978-84-663-5759-3

La nueva novela de Isabel Allende. La historia de amor entre la joven Alma Velasco y el jardinero japonés Ichimei conduce al lector por un recorrido a través de diversos escenarios que van desde la Polonia de la Segunda Guerra Mundial hasta el San Francisco de nuestros días. «A los veintidós años, sospechando que tenían el tiempo contado, Ichimei y Alma se atragantaron de amor para consumirlo entero, pero mientras más intentaban agotarlo, más imprudente era el deseo, y quien diga que todo fuego se apaga solo tarde o temprano, se equivoca: hay pasiones que son incendios hasta que las ahoga el destino de un zarpazo y aun así quedan brasas calientes listas para arder apenas se les da oxígeno.»

MINIER, B.: [Kruh](#). Bratislava : Lindeni, 2022. 619 s. ISBN 978-80-566-2926-0

Vražedné šialenstvo uprostred francúzskych Pyrenej pokračuje! Marsac je malebné mestečko v Pyrenejach, známe vďaka elitnej univerzite. Jeho pokojnú atmosféru rozbúri informácia o vražde mladej profesorky a nález tela miestneho chovateľa psov, ktoré roztrhali na kusy jeho vlastné zvieratá. Kto a prečo rozpútal v tomto univerzitnom meste šialenstvo smrti? Mohlo by byť dielom sériového vraha Hirtmanna? Stačí jeden tajomný telefonát a detektív Martin Servaz začína nové vyšetrovanie. Hlavným podozrivým je totiž syn jeho bývalej lásky z univerzity.

AUCI, S.: [Floriovci , Nekorunovaní králi Sicílie](#). Bratislava : Grada Slovakia, s.r.o. - Metafora, 2021. 400 s. ISBN 978-80-8090-165-3

Strhujúce rozprávanie o nekorunovaných kráľoch Sicílie sleduje tri generácie známej talianskej dynastie Floriovcov od ich skromných začiatkov, cez budovanie obchodného impéria až na vrchol prísnej hierarchie uzavretej sicílskej spoločnosti. Paolo a Ignazio Floriovci odchádzajú po ničivom zemetrasení z Bagnary do Palerma s túžbou uskutočniť svoj sen o lepšom živote. V sicílskom mestečku si spolu otvoria obchodík s korením. Po Paolovej predčasnej smrti vedenie preberie Ignazio a v priebehu desiatich rokov dokáže strojnásobiť jeho hodnotu. Do tajov úspešného podnikania zaúča aj Paolovho syna Vincenza. Od začiatku 19. storočia až do polovice 20. storočia prevzala postupne rodina Floriovcov vládu nad Sicíliou. Cieľavedomí, ambiciózni a dôvtipní Floriovci boli odhodlaní stať sa bohatšími a mocnejšími než ktokoľvek iný. Príbeh o vizionárstve, obchodnom talente, dravosti, železnej vôli, ale aj neústupčivosti Floriovcov však odkrýva aj odvrátenú stranu úspechu: závisť, intrigy, frustráciu a obety v osobnom živote. Napriek všetkému sú však Floriovci odhodlaní prekonať všetky prekážky a dosiahnuť viac, než len to, čo im nadelil osud – nech to stojí čokoľvek.

OFFILL, J.: [Zmeny počasia](#). V Bratislave : Inaque, 2022. 153 s. ISBN 978-80-8207-179-8

Lizzie Bensonová je knihovníčka v Brooklyne. Venuje sa synovi Elimu, manželovi Benovi a bratovi Henrymu, ktorý sa lieči z drogovej závislosti. Pomáha tiež bývalej profesorky so záplavou pošty, ktorú dostáva v reakcii na svoj úspešný podcast o zmene klímy, téme priťahujúcej extrémistov všetkého druhu: od tých, ktorí sa pripravujú na koniec sveta, až po tých, ktorí

tvrdia, že západná kresťanská civilizácia je v ohrození. A hoci sa Lizzie snaží zostať pozitívne naladená, ani hodiny meditácie, ani rady, ktoré čerpá z regálov knižnice, nedokážu zmierniť jej duševný nepokoj súvisiaci s bratovou situáciou a hnevom bublajúcim v jej okolí.

HALLETT, J.: [Vražda medzi riadkami](#). Bratislava : Tatran, 2022. ISBN 434 s. ISBN 978-80-222-1368-4

Mestečko Lockwood žije radostnými prípravami na premiéru novej divadelnej hry, keď rodinu riaditeľa súboru Martina Haywarda zasiahne veľká tragédia. Jeho vnučka Poppy diagnostikovali zriedkavú formu závažného ochorenia a mohla by ju zachrániť len drahá experimentálna liečba. Členovia divadelnej skupiny sa rozhodnú usporiadať zbierku a dať dievčatku šancu na záchranu. No nie všetci sú presvedčení o účinnosti liečby ani o poctivých úmysloch organizátorov zbierky. Napätie a nezhody v komunite vyvrcholia na generálnej skúške, navyše vyjde najavo, že zozbierané peniaze zmizli. Na druhý deň sa nájde mŕtve telo a vzápätí dôjde k zatknutiu podozrivej osoby. V priebehu vyšetrovania dostanú dvaja študenti práva nezvyčajnú úlohu – majú prekontrolovať všetky e-maily, esemesky a listy členov súboru, pretože Roderick Tanner, člen Kráľovskej súdnej rady, ktorý ich tým poveril, je presvedčený, že vo väzení sedí nesprávny človek a práve medzi riadkami tejto rozsiahlej korešpondencie sa skrývajú dôkazy o tom, kto je vrah. Treba ho len odhaliť...

SASKOVÁ, L.: [Utajená](#). Bratislava : Slovenský spisovateľ, a.s. , 2022. 350 s. ISBN 978-80-220-2421-1

Sex, drogy a rock and roll! Jedenásty román Lucie Saskovej vás vtiahne do víru rockovej hudby, koncertov a slávy, a zároveň vám ukáže odvrátenú stranu ilúzie, ktorú tento svet vytvára. Budete cestovať, spoznávať úžasné miesta, cítiť zimomriavky vo vypredaných halách a počúvať piesne, ktoré vám budú ešte dlho znieť v hlave. Pripútajte sa, prosím, bude to poriadne divoká jazda! Hlavná hrdinka sa ocitla v nesprávnom čase na nesprávnom mieste. Alebo žeby to bol správny čas a správne miesto? Spoznáva členov kapely, o ktorej nikdy nepočula, najmä jej lídra Lea, človeka, ktorý jej zaužívané stereotypy obráti hore nohami, pretože v jeho svete nie je čas na začiatky. Môže sa však vzťah začať koncom? Čo sa stane, keď prídu na začiatok? Ona kvôli jazvám na tvári žije život, v ktorom ju strach núti skrývať sa, a postupne preniká do sveta, v ktorom ju skrývajú ostatní. Obaja taja svoju minulosť, netušia, čo prinesie budúcnosť. Ich svety sa neustále rozdeľujú a spájajú, zažívajú vzostupy a pády, čelia intrigám, pochybnostiam... Ako dlho sa dá žiť utajený život, keď sa za každým rohom skrýva niekto, kto vás sleduje?

HOUELLEBECQ, M.: [Sérotonín](#). V Bratislave : Inaque , 2019. 237 s. ISBN 978-80-8207-018-8

Rozprávačom románu Sérotonín je štyridsaťšesťročný Florent-Claude, ktorý pracuje na Ministerstve poľnohospodárstva, a jeho príbeh je o Francúzsku, ktoré dupe po svojich tradíciách, ničí svoje mestá a búriaci sa vidiek. Florent-Claude rozpráva o svojom priateľstve s roľníkom so šľachtickým pôvodom, o zmarených snoch ich mladosti a možno rovnako márnej nádeji, že nájdu ženu, ktorú stratili. Sérotonín je románom o pustošení sveta bez dobra, spolupatričnosti a zároveň je románom o smútku, výčitkách a ľúlosti.

**Geografia. Zemepis. Výskum Zeme a jednotlivých krajín.
Cestovanie. Oblastný zemepis.**

GOLIÁN, J.: Hriňová : monografia mesta. Hriňová : mesto Hriňová, 2022. 374 s. ISBN 978-80-570-4115-3

Dňa 7.10.2022 sa uskutočnilo uvedenie „Monografie mesta Hriňová“ do čitateľského a verejného života. Na monografii pracoval tím odborníkov. Hlavným zostavovateľom a jedným zo spoluautorom bol Mgr. Ján Golian, PhD.. Autorský kolektív tvorili: PhDr. Ján Beljak, PhD., prof. PhDr. Noémi Beljak Pažinová, PhD., Peter Brada, Mgr. Tatiana Figurová, doc. PhDr. Margita Jágerová, PhD., Mgr. Lukáš Jurčo, Ing. Juraj Laššák, Mgr. Michal Machava, Mgr. Ján Paprčka, Mgr. Filip Pavčík, PhE., PhDr. Marian Uhrin, PhD., Mgr. Ján Výboštok, PhD.

SAKMÁROVÁ, D.: Mačací kožuch a ťava pri Čínskom múre : vešeľe propovidki z vichodu : ľemže z Daľekeho. [Banská Bystrica] : Inspira publishing s.r.o., 2022. 253 s. ISBN 978-80-99949-06-6

Toto je len maličký výňatok z viac ako sedemdesiatich kapitol tejto pozoruhodnej zbierky príhod, zozbieraných počas autorkinho života na Ďalekom východe. Dominika, lokálpatriotka s folklórnym srdcom, si jedného dňa zbalila kufre a z východného Slovenska sa vybrala do východnej Ázie. Nečakajte ale žiadne uveličené opisy najobľúbenejších a najnavštevovanejších turistických miest veľkej Číny či moderného Taiwanu. Zato sa však pripravte na zaujímavé a vtipné príbehy z bežného života obyčajných ľudí, ktoré je možné zažiť iba na Ďalekom východe. Navyše, Dominika neskôr pozvala svojich taiwanských a čínskych kamarátov na Slovensko – východné, samozrejme. Tušíte správne, že o vtipné momenty opäť nebola núdza. Tieto príbehy vám pootvorí pomyselné okno do života na druhej strane zemegule, často nesmierne odlišného od toho nášho. Možno dostanete chuť cestovať, niečo nové sa naučíte (lebo na takom Taiwane sa človek veľa naučí dokonca aj na toalety), asi vás čosi i pobúri a možnože nakoniec budete predsa len radi, že žijete na úžasnom Slovensku. No rozhodne sa pri čítaní tejto knihy pobavíte. A vôbec sa nenechajte zmiašť, všetky príbehy sú v ľubozvučnej slovenčine.

SAKMÁROVÁ, D.: Kórejské halušky : pripovidki z ešči daľekejše Vichodu. [Banská Bystrica] : Inspira publishing s.r.o., 2022. 210 s. ISBN 978-80-99949-17-2

Voľné pokračovanie titulu Mačací kožuch a ťava pri Čínskom múre. Vždy park a múzeum ničoho - Huňaté bábätká - Pršiaca kaviareň a húsenicové deti - Rámen pre duševné zdravie - Konfuciánske e-maily - Športovanie bez počasí. Dominika si opäť zbalila kufre a vybrala sa ešte o čosi viac východnejšie. Navyše, tentoraz už nie sama, ale spoločne s celou rodinou. Autorkine kroky totiž smerovali (po Taiwane a Číne) do preplnenej Kórey; do krajiny, ktorá musí byť vo všetkom o krok vpred a v ktorej nič nemôže byť len také obyčajné. V poradí už druhá kniha veselých poviedok z Ďalekého východu tak ponúka poriadnu porciu halušiek na kórejský spôsob, naservírovaných s ľahkosťou a vtipom Dominike vlastným. Na pretras sa dostali nielen upírske jelene, rámen, domáci miláčik kimči a jedlo všeobecne, ale takisto škôlkarský život, poklony alebo bublinková fólia, ktorá sa v obchodoch rozchytá tak rýchlo ako u nás teplé rožky, a tiež ležérna móda à la páperová vetrovka s gumenými šľapkami naboso – pretože v tejto krajine sa kreativite žiadne

medze nekladú! Skrátka, môžete sa tešiť na ďalšiu zbierku zážitkov, príhod a dojmov zo života na druhej strane zemegule, prekypujúcu podivuhodnosťami a kultúrnymi odlišnosťami, ktoré vás pobavia i udivia, no medziiným sa dozviete aj jednu životne dôležitú vec: základom prežitia kórejskej zimy je držať sa pri zemi.

ŠIMEČKA, M.M.: Príhody tuláka po Slovensku. Bratislava : N Press, s.r.o., 2022. 80 s. ISBN 978-80-8230-119-2

Text tejto knihy vznikol počas mesačného putovania Martina M. Šimečka Slovenskom. Reportáž bola publikovaná v Denníku N a u čitateľov vzbudila veľkú pozornosť, preto sme sa rozhodli vydať ju aj knižne. Martin M. Šimečka sa začiatkom júna 2022 vybral do hôr bez prípravy, bez plánu a cieľa. Nemal v úmysle napísať ani túto reportáž, ale aj ona sa napokon stala súčasťou veľkého dobrodružstva, v ktorom hlavnú úlohu zohrala náhoda. Vybral si červenú značku, lebo sa tiahne celým Slovenskom, kopíruje Cestu hrdinov SNP a zároveň pútnikovi umožňuje túlať sa po horách bez toho, aby musel premýšľať o celi. „Medzi turistom a pútnikom je dôležitý rozdiel,“ píše Petr Koubský v úvode knihy. Ten prvý sa podľa neho pohybuje po povrchu, ten druhý sa ponára do hĺbky – do krajiny, do seba, do tradície a zaoberá sa skôr vnútornými než vonkajšími dojmami. Málo fotografuje, trochu premýšľa, riadi sa náhodou, môže sa stratiť. Aj Šimečka niekoľkokrát zišiel z cesty, no to mu umožnilo stretnúť ľudí žijúcich na samotách a v zabudnutých kútoch Slovenska, rozprávať sa s nimi, prijať ich pohostinnosť, počúvať ich a sprostredkovať nám Slovensko zabudnuté, rozčarované, nedôverčivé, ale aj duchovné a veľkorysé. „Zablúdenie je rovnako ako putovanie jedna z najstarších ľudských skúseností. Dnes väčšinou blúdime vo svojich dušiach, stratení v hodnotovom chaose, ale úzkosť je rovnaká, ako keď sa stratíte v lese. V jednom okamihu pridete o základnú istotu o tom, kto a kde práve ste. Zablúdenie má svoje fázy a ja som sa ocitol v tej, keď si zblúdilec odmietne pripustiť, že sa ním práve stal.“

Biografické štúdie. Genealógia. Erbov

OBAMA, B.: Dreams from my father : a story of race and inheritanc. Edinburgh London : Canongate, 2016. 442 s. ISBN 978-1-78211-925-8

The son of a black African father and a white American mother, Obama was only two years old when his father walked out on the family. Many years later, Obama receives a phone call from Nairobi: his father is dead. This sudden news inspires an emotional odyssey for Obama, determined to learn the truth of his father's life and reconcile his divided inheritance. Written at the age of thirty-three, *Dreams from my Father* is an unforgettable read. It illuminates not only Obama's journey, but also our universal desire to understand our history, and what makes us the people we are.

HENNING, CH.: Blahoslavený Ján Pavol I. : životopis. Trnava : Dobrá kniha, 2022. 141 s. ISBN 978-80-8191-356-3

Pápež Ján Pavol I. je známy predovšetkým tým, že jeho pontifikát trval veľmi krátko. No výnimočný je niečím iným. Keď v auguste roku 1978 zomrel sv. Pavol VI., kardináli v konkláve zvolili za jeho nástupcu benátskeho patriarchu Albina Lucianiho. Hneď po zvolení si získal veriacich svojím ľudským prístupom, bezprostrednosťou a láskavým úsmevom. Proces blahorečenia, ktorý sa 4. septembra 2022 završil beatifikáciou, je prejavom vďaka Cirkvi za tohto výnimočného biskupa. Hoci pôsobil ako

rímsky biskup iba tridsaťtri dní, v úrade biskupa diecézy Vittorio Veneto a Benátskej arcidiecézy strávil tridsať rokov. V biskupskej službe bol výnimočne horlivý, pracovitý, obetavý. Vysoké pracovné tempo si zachoval aj po nástupe do Petrovho úradu. Bol účastníkom Druhého vatikánskeho koncilu a energicky sa zasadzoval o uplatňovanie jeho záverov. Stručný životopis, ktorý napísal francúzsky novinár Christophe Henning, ponúka okrem životopisných dát, podrobného skúmania okolností smrti aj úryvky z veľmi cenných príhovorov blahoslaveného Jána Pavla I.

ANGELOU, M.: Viem, prečo vtáčik v kletke spieva. V Bratislave : Inaque, 2022. 251 s. ISBN 978-80-8207-180-4

Kniha radostná i bolestná, tajomná a nezabudnuteľná ako samotné detstvo. Kniha Viem, prečo vtáčik v kletke spieva zachytáva túžby osamelých detí, brutálnosť bigotnosti a zázrak slov, ktoré môžu napraviť svet. „Nikto ťa nebude nútiť rozprávať – asi by to ani nikto nedokázal. No daj na moje slová: jazyk je spôsob, ktorým ľudia komunikujú so svojimi blíznymi, a jedine jazyk nás odlišuje od nižších živočíchov.“ Bola to pre mňa úplne nová myšlienka a potrebovala som čas, aby som si ju poobracala v hlave. „Tvoja stará mama hovorí, že veľa čítaš. Pri každej príležitosti. To je dobre, ale nestačí to. Slová znamenajú viac ako to, čo sa z nich dostáva na papier. Len ľudský hlas im vie vštepiť odtienky hlbšieho významu.“

DENNISON, M.: Kráľovna. [Praha] : Slovart, 2022. 535 s. ISBN 978-80-276-0391-6

Britská kráľovna Alžběta II. zdédila korunu v roce 1952 a vládla tedy sedmdesát let, déle než kterýkoli jiný žijící panovník. Překonala rekordy své praprababičky královny Viktorie i císaře Františka Josefa I. Od počátků studené války až po pandemii covidu-19 zůstala symbolem Británie, která pod její vládou proměnila impérium na Společenství národů, vstoupila do evropských struktur a opět je opustila. Matthew Dennison čtenářům nabízí podrobný, zasvěcený a místy dramatický pohled do Alžbětina života, který zasazuje do historického, kulturního i mediálního kontextu. Zvýšenou pozornost věnuje zejména prvním desetiletím budoucí královny, jejímu dětství, dospívání a rodinným vztahům, které ovlivnily Alžbětin pohled na svět i panovníckou funkci. Autor netají ani Alžbětiny slabší stránky, přesto jde o jednoznačně oslavnou biografii ženy, která sedm desetiletí oddaně sloužila Británii, a to nejen „pózováním

s korunou“, ale i mnohdy náročnou prací v zákulisí. Podle jejího vnuka Williama ji sice „rozhodně nezajímala sláva“, nesporně však patřila mezi nejznámější obyvatele naší planety. Tato kniha čtenáře přesvědčí, že zájem veřejnosti si Alžběta zasloužila nikoli pouze díky svému postavení, ale i coby výjimečná osobnost.

História.

MATYSZAK, P.: Zabudnuté národy starovekého sveta. Bratislava : Ikar, 2022. 287 s. ISBN 978-80-551-8547-7

Pôsobivý príbeh o presídľovaní a mocenských súbojoch, vyskladaný z roztrúsených dielikov mýtov, legend a archeológie. Kto boli Filištínci? Ako došlo k únosu Sabiniek? Žijú ešte medzi nami Samaritáni? Kto bol kráľ Midas a ako vznikol gordický uzol? Viete vymenovať stratené kmene Izraela? Správali sa Vandali skutočne vandalsky? Prečo Ježiš hovoril po aramejsky? Ako sa zrodilo Pyrrhovo víťazstvo? Odpovede na tieto otázky nájdete v bohato ilustrovanej knihe plnej živých príbehov o menej známych národoch a migrujúcich kmeňoch, ktoré veľkou mierou prispeli k našej dnešnej identite. Autor vás prevedie ich dejinami od počiatkov civilizácie za čias Sargona Akkadského až po barbarské vpády na sklonku Rímskej ríše. Okrem Grékov, Rimanov či Hebrejov antických a biblických čias kladla základy našej civilizácie aj pestrá zmes iných národov. Philip Matyszak týmto kultúram a ich predstaviteľom vdychuje život a približuje čitateľovi dynamickú masu rôznorodého obyvateľstva starovekého Blízkeho východu, Stredomoria a Európy. Autor sa vydáva na cestu za 40 zabudnutými národmi, ich veľkými víťazstvami aj prehrami a zamýšľa sa nad ich významom pre súčasnosť – či už v oblasti umenia, kultúry, alebo jazyka. Tieto erudované a pútavo písané dejiny predstavujú výborný úvod do problematiky pre moderného čitateľa. Obsahujú množstvo prekvapujúcich informácií, fascinujúcich príbehov, podrobných máp a nádherných ilustrácií artefaktov či miest. Kniha Zabudnuté národy starovekého sveta ponúka nový pohľad na významné civilizácie, ktoré postupom času nezaslúžene upadli do zabudnutia. Philip Matyszak má doktorát z rímskych dejín na St John's College v Oxforde. Je autorom viacerých bestsellerov o antických civilizáciách. V slovenskom preklade vyšli jeho knihy 24 hodín v starovekom Ríme (Ancient Rome on Five Denarii a Day) a 24 hodín v starovekých Aténach (Ancient Athens on Five Drachmas a Day).

